

Seat No. : _____

JE-113
January-2016
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Economics
(EA : Managerial Economics-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલ ક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખો.

1. જાહેરાત અંદાજપત્ર એટલે શું ? જાહેરાત અંદાજપત્રની આર્થિક અસરોનું માપ કાઢવાની પદ્ધતિઓ જણાવો. **14**

અથવા

જાહેરાત અંદાજપત્ર નક્કી કરવાની પદ્ધતિઓ જણાવો.

2. (અ) મૂડી બજેટની પે-બેક પદ્ધતિ ઉદાહરણ આપી સમજાવો. **14**
(બ) મૂડીની માંગનું સ્વરૂપ સમજાવો.

અથવા

મૂડી પુરવઠાનો ખ્યાલ સમજાવી, મૂડી પુરવઠાનાં પ્રાપ્તિસ્થાનો વિશે નોંધ લખો.

3. સમતૂટ વિશ્લેષણ આકૃતિ અને ઉદાહરણની મદદથી સમજાવો. **14**

અથવા

નીચે આપેલા ખર્ચનાં ખ્યાલો સમજાવો :

- (અ) સ્થિર અને અસ્થિર ખર્ચ
(બ) આર્થિક અને હિસાબી ખર્ચ

4. ઈન્વેન્ટરી સંચાલનનાં વિવિધ પાસાંઓ જણાવો. **14**

અથવા

- (અ) માલસામગ્રી અંકુશની ABC પદ્ધતિ સમજાવો.
(બ) વેઈટીંગ લાઈન સમસ્યા વિશે જણાવો.

5. (અ) એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ છ)

6

- (1) રૂબત ખર્ચ કોને કહેવાય ?
- (2) સમતૂટ વિશ્લેષણની બે મહત્ત્વની ઉપયોગિતા જણાવો.
- (3) EOQ મોડેલ વિશે જાણકારી આપો.
- (4) ભૂતકાલીન ખર્ચ અને ભાવિ ખર્ચ વિશે જણાવો.
- (5) મૂડી બજેટનો મુખ્ય ધ્યેય શો હોય છે ?
- (6) વેઈટીંગ લાઈન સમસ્યાનો ઉકેલ શક્ય છે ?
- (7) મૂડી પુરવઠો મેળવવાનું ખર્ચ એટલે શું ?

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

8

- (1) સમતૂટ વિશ્લેષણમાં સ્થિર અને અસ્થિર ખર્ચનાં ખ્યાલોનું ઘણું મહત્ત્વ છે.
(અ) સાચું (બ) ખોટું
- (2) વિજ્ઞાપન ખર્ચ ઉદ્ભવવાનું મુખ્ય કારણ _____ છે.
(અ) વસ્તુવૈવિધ્ય
(બ) હરીફાઈ
(ક) નફો
- (3) વિજ્ઞાપન ખર્ચ દ્વારા ગ્રાહકોની પસંદગીની અનુસૂચિમાં પરિવર્તન લાવી શકાય છે.
(અ) સાચું (બ) ખોટું
- (4) વિજ્ઞાપન પેઢીનાં માંગવકનાં સ્થાન અને આકારમાં ફેરફાર લાવે છે.
(અ) સાચું (બ) ખોટું
- (5) ઘસારો એ બિનરોકડ ખર્ચ છે.
(અ) સાચું (બ) ખોટું
- (6) ફાળો = _____ - અસ્થિર ખર્ચ.
(અ) વિજ્ઞાપન ખર્ચ
(બ) સ્થિર ખર્ચ
(ક) વેચાણ કિંમત
- (7) વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે જતો કરવો પડતો ઉત્તમ વિકલ્પ.
(અ) સાચું (બ) ખોટું
- (8) લાંબેગાળે બધાં જ ખર્ચ અસ્થિર હોય છે.
(અ) સાચું (બ) ખોટું

Seat No. : _____

JE-113

January-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Economics

(EA : Managerial Economics-2)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Indicate the same number as given in question paper.

1. What is advertisement budget ? Discuss the methods which measures economic effects of advertisement. **14**

OR

Explain various methods which determine advertisement budget.

2. (A) Explain pay-back method of capital budget with illustration.
(B) Explain the nature of demand for capital. **14**

OR

Explain the concept of supply of capital. Write a note on sources of supply of capital.

3. Explain break-even analysis with diagram and illustration. **14**

OR

Explain the following concepts of costs :

- (A) Fixed and variable cost
(B) Economic and Accounting Cost

4. Explain various aspects of inventory management. **14**

OR

- (A) Explain ABC method of inventory control.
(B) State waiting line problem.

5. (A) Answer the following questions in **one** or **two** lines. (any **six**)

6

- (1) What is sunk cost ?
- (2) Write two important usefulness of break-even analysis.
- (3) What is EOQ model ?
- (4) Explain past cost and future cost.
- (5) What is the main goal of capital budget ?
- (6) Is any possibility to solve waiting line problem ?
- (7) What is cost of capital supply ?

(B) Select the correct option.

8

- (1) Fixed cost and variable cost are very important in break-even analysis.
(a) True (b) False
  - (2) The reason for advertisement is _____.
(a) Product differentiation (b) Competition (c) Profit
  - (3) Consumer's scale of preference can be changed by advertising cost.
(a) True (b) False
  - (4) Advertising Shifts the Firm's demand curve and changes it's shape.
(a) True (b) False
  - (5) Depreciation is a book cost.
(a) True (b) False
  - (6) Contribution = _____ – variable cost.
(a) advertising cost (b) fixed cost (c) selling price
  - (7) Opportunity cost means, Top give up the best option.
(a) True (b) False
  - (8) In long run all costs are variable cost.
(a) True (b) False
- _____

JE-113

January-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Economics
(EB : Industrial Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ગૃહ અને નાના ઉદ્યોગોની વ્યાખ્યા આપો. ભારતીય અર્થતંત્રમાં નાના ઉદ્યોગોનાં મહત્વનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

ભારતના આર્થિક વિકાસમાં મોટા ઉદ્યોગોનાં ફાળાનું મૂલ્યાંકન કરો.
2. ભારતની 1956ની ઔદ્યોગીક નીતિની સમીક્ષા કરો. 14

અથવા

ભારત સરકારની છેલ્લા ત્રણ દાયકાની ઔદ્યોગીક નીતિનું અન્વેષણ કરો.
3. આર્થિક સુધારાં પછીનાં ભારતનાં ઔદ્યોગીક વિકાસનું વિશ્લેષણ કરો. 14

અથવા

ભારતનાં આર્થિક વિકાસ ઉપર વિનિવેશ (disinvestment)ની અસરો તપાસો.
4. વ્યાપાર સંસ્થાપના (business organizations) જુદા-જુદા સ્વરૂપોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

બોમલનો વેચાણ આવક મહત્વનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 14
(1) 1977માં નાના ઉદ્યોગો માટેની મૂડી રોકાણ મર્યાદા _____ હતી.
(a) 10 લાખ કરતાં વધારે
(b) 10 લાખ કરતા ઓછી
(c) 15 લાખ

- (2) 2000ની સાલમાં tiny ઉદ્યોગો માટેની મૂડી રોકાણ મર્યાદા ₹ _____ લાખ હતી.
 (a) 35 (b) 45 (c) 25
- (3) ઉત્પાદકીય નાના ઉદ્યોગોના એકમ માટે section 2m પ્રમાણે રજીસ્ટ્રેશન કરાવવું _____ છે.
 (a) ફરજિયાત (b) મરજિયાત (c) પૂરક
- (4) 2007-8માં નાનાં ઔદ્યોગીક એકમોની કુલ સંખ્યા _____ હતી.
 (a) 123.68 લાખ (b) 133.68 લાખ (c) 113.68 લાખ
- (5) નાના ઉદ્યોગો માટેની SWSનો અર્થ _____ છે.
 (a) સીંગલ વિન્ડો સ્કીમ
 (b) સોશીયલ વેલફેર સ્કીમ
 (c) સપ્લીમેન્ટરી વેલફેર સ્કીમ
- (6) ભારતની 1948ની ઔદ્યોગીક નીતિમાં ખાનગી અને જાહેર બંને ક્ષેત્રનું મહત્વ સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. આ વાક્ય _____ છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું (c) અતાર્કિક
- (7) 1956ની ઔદ્યોગીક નીતિ પ્રમાણે, ઉદ્યોગોનાં _____ વિભાગ પાડવામાં આવ્યા.
 (a) ત્રણ (b) ચાર (c) પાંચ
- (8) લાયસન્સ નીતિને પરિણામે ઉદ્યોગો તેના ઉદ્દેશો પ્રાપ્ત કરી શક્યા નહિ. આ વિધાન _____ છે.
 (a) ખોટું (b) અતાર્કિક (c) સાચું
- (9) FERAનો અર્થ _____ છે.
 (a) ફોરેન એક્સપોર્ટ રેગ્યુલેશન એક્ટ
 (b) ફોરેન એક્સચેન્જ રેગ્યુલેશન એક્ટ
 (c) ફોર એન્ટરપ્રાઈઝીંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ
- (10) _____ 1991નાં દિવસે સરકારે નવી ઔદ્યોગીક નીતિ જાહેર કરી હતી.
 (a) જૂન 24 (b) એપ્રિલ 24 (c) જુલાઈ 24
- (11) _____ એ વિશ્વમાં વ્યાપાર સંસ્થાનું સૌથી અગત્યનું સ્વરૂપ છે.
 (a) જોઈન્ટ સ્ટોક કંપની (b) પબ્લીક સેક્ટર (c) કોઓપરેટીવ સેક્ટર
- (12) વિલીયમસને પેટીની _____ ની થીયરી આપી.
 (a) પેટીના મૂલ્ય (b) વૃદ્ધિ (c) મેનેજરનાં તુષ્ટિગુણ
- (13) બોમલનાં વેચાણ આવક મહત્તમ મોડેલમાં, પેટી નફાને _____ ગણે છે.
 (a) બિન મર્યાદિત (b) મર્યાદિત (c) અમાપ
- (14) વિલીયમસનનાં મોડેલમાં શેરહોલ્ડર્સને સંતુષ્ટ રાખવા _____ નફો જરૂરી છે.
 (a) મહત્તમ (b) અમાપ (c) લઘુત્તમ

Seat No. : _____

JE-113

January-2016

B.A., Sem.-VI

**CC-314 : Economics
(EB : Industrial Economics)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the meaning of cottage and Small Scale Industries. Analyse the role of Small Scale Industries in economy of India. **14**
OR
Evaluate the role of Large Scale Industries in economic development of India.
2. Critically examine the '1956' industrial policy of India. **14**
OR
Review the industrial policy of Government of India in the last three decades.
3. Elaborate the industrial development in India after economic reforms. **14**
OR
Explain the impact of disinvestment on the economic development of India.
4. Discuss the various forms of business organizations. **14**
OR
Explain Baumol's sales revenue maximizing model.
5. Choose correct option. **14**
  - (1) The investment limit for Small Scale Industries was _____ lakh in 1977.
(a) more than 10   (b) less than 10   (c) 15
  - (2) The investment limit for tiny enterprise was ₹ _____ lakh, in 2000.
(a) 35   (b) 45   (c) 25
  - (3) For manufacturing Small Scale Units the registration is _____ under Section 2m.
(a) mandatory   (b) obligatory   (c) supplementary
  - (4) _____ was the total SSI units in 2007-08.
(a) 123.68 lakh   (b) 133.68 lakh   (c) 113.68 lakh

JE-113

7

P.T.O.

- (5) In the SSI units, the S.W.S stands for
- (a) Single Window Scheme
  - (b) Social Welfare Scheme
  - (c) Supplementary Welfare Scheme
- (6) The industrial policy of 1948, accepted the importance of both Private and Public sectors in India. This statement is _____
- (a) true
  - (b) false
  - (c) absurd
- (7) The industry was divided into _____ categories by the industrial policy of 1956.
- (a) three
  - (b) four
  - (c) five
- (8) The licensing policy for industries had failed to achieve its objectives. This statement is _____.
- (a) false
  - (b) absurd
  - (c) true
- (9) The term FERA means
- (a) Foreign Export Regulation Act
  - (b) Foreign Exchange Regulation Act
  - (c) For Enterprising Regulation Act
- (10) The Government announced a New Industrial Policy on _____ 1991.
- (a) June 24
  - (b) April 24
  - (c) July 24
- (11) _____ is the most important form of business organization in the world.
- (a) Joint Stock Company
  - (b) Public Sector
  - (c) Co-operative Sector
- (12) Williamson's has developed his theory of _____.
- (a) Value of the firm
  - (b) Growth of the firm
  - (c) Managerial utility
- (13) In Baumol's sales revenue maximization model, a firm treats its profit as a rather than an ultimate objective.
- (a) non-constraint
  - (b) constraint
  - (c) unlimited
- (14) In Williamson's model, the _____ profit is required to satisfy the shareholders.
- (a) maximum
  - (b) unlimited
  - (c) minimum
-

Seat No. : _____

JE-113

January-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Economics

(EC : Entrepreneurial Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) નીચેના પાંચ પ્રશ્નો લખો.

(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. ઉદ્યોગ સાહસિકતાલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

નિયોજકનાં કાર્યોની ચર્ચા કરો.

2. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર વિસ્તૃત નોંધ લખો :

(અ) શુમ્પીટરનો આર્થિક વૃદ્ધિનો સિદ્ધાંત. (નવીનીકરણ-નવપ્રવર્તન)

(બ) ફેન્ક નાઈટનો જોખમનો સિદ્ધાંત લખો.

(ક) હાર્વે લેબેસ્ટાઈનનો સિદ્ધાંત લખો. (નિર્ણાયક લઘુત્તમ પ્રયાસનો સિદ્ધાંત)

(ડ) પીટર ડ્રકરનો આઉટ સોર્સિંગનો સિદ્ધાંત

3. ઉદ્યોગ સાહસિકની આર્થિક વિકાસનાં પોષક અને પૂરક તરીકેની ભૂમિકા તપાસો.

અથવા

ઉદ્યોગ સાહસિકની રોજગારીની નવી તકો ઉભી કરનાર તરીકેની ભૂમિકા તપાસો.

4. સૂક્ષ્મધિરાણનાં સંગઠિત અને અસંગઠિત સ્ત્રોતો જણાવો.

અથવા

નાના પાયાનાં ઉદ્યોગો અને કુટિર ઉદ્યોગો પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

5. નીચેનાં બહુવિકલ્પવાળાં પ્રશ્નો તપાસો :

- (1) Entrepreneur શબ્દ મૂળ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યો છે ?
(a) ઈંગ્લીશ (b) ફ્રેન્ચ
(c) લેટિન (d) અરેબિક
- (2) નવીનીકરણનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
(a) જોસેફ શુમ્પીટર (b) ફ્રાન્ક નાઈટ
(c) હાર્વે લેબેસ્ટાઈન (d) પીટર ડ્રૂકર
- (3) વંચિતોનાં વાણીતર પુસ્તકનાં મૂળ લેખક કોણ છે ?
(a) મહેબુબ-ઉલ-હકક (b) આબિદ હુસેન
(c) મહમદ યુનુસ (d) અબ્દુલ કલામ
- (4) ઉદ્યોગ સાહસિકતા તાલીમ દ્વારા વિકસાવી શકાય છે તેવું કોના સંશોધનથી સાબિત થયું ?
(a) હાર્વે લેબેસ્ટાઈન (b) ડેવિડ મેક લેલેન્ડે
(c) પીટર ડ્રૂકર (d) જોસેફ શુમ્પીટર
- (5) નાનાં પાયાનાં ઉદ્યોગોમાં નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુનો સમાવેશ થતો નથી ?
(a) બાઈસિકલ (b) સર્જકલ સાધનો
(c) રમતગમતનાં સાધનો (d) મોટરકાર
- (6) ભારતમાં સૌપ્રથમ ઉદ્યોગ સાહસિક તૈયાર કરતી સંસ્થા ક્યાં સ્થપાઈ ?
(a) અમદાવાદ (b) મદ્રાસ
(c) કાકીનાડા (d) ઉત્તર પ્રદેશ
- (7) ઉદ્યોગ સાહસિકે કેટલાં તબક્કામાંથી પસાર થવું પડે છે ?
(a) એક (b) બે
(c) ત્રણ (d) ચાર
- (8) ઉદ્યોગ સાહસિક જન્મજાત હોય છે બનાવી શકાતા નથી. હા / ના
- (9) ગૃહ ઉદ્યોગ એટલે ઘરમાં ચાલતો અને ઘરનાં સભ્યોથી ચાલતો ઉદ્યોગ છે. આ વાક્ય સાથે તમે સહમત છો ? હા / ના
- (10) પરિવર્તનનો તબક્કો, તકોની વિચારણા અને ધંધાકીય એકમની સ્થાપનાં ઉદ્યોગ સાહસિકનાં ત્રણ તબક્કાઓ નોંધી શકાય. આ વાક્ય સાથે તમે સહમત છો ? હા / ના
- (11) આનુષાંગિક ઉદ્યોગો એટલે નાનાં પાયાનાં ઉદ્યોગો. (ખરૂ / ખોટું)
- (12) પીટર ડ્રૂકરનાં મતે શ્રમિકો મિલકત છે નહીં કે જવાબદારી. (ખરૂ / ખોટું)
- (13) સૂક્ષ્મ ધિરાણનાં પ્રણેતા કોણ છે ?
(a) દિપક પારેખ (b) ચંદા કોચર
(c) મહમદ યુનુસ (d) ડૉ મનમોહન સિંહ
- (14) ઔ.વિ.સં. (E.D.I.)નું વિસ્તૃત સ્વરૂપ લખો.

Seat No. : _____

JE-113
January-2016
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Economics
(EC : Entrepreneurial Economics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction :** (1) Write the following five questions.
(2) **All** questions carry equal marks

1. Clarify the Meaning of Entrepreneurial economics. **14**

OR

Discuss the Functions of an Entrepreneur.

2. Write detailed note on any **one** : **14**

- (a) Innovation theory of Joseph Schumpeter.
(b) Risk theory of Frank Knight.
(c) Leibenstein's theories of critical minimum effort.
(d) The concept of "Out-sourcing" Peter Drucker.

3. Examine role of entrepreneur in economic development as supporter and supplementary. **14**

OR

Examine the Role of entrepreneur in creating new jobs (employment opportunity).

4. Give sources of micro finance (organized and unorganized). **14**

OR

Write a detailed note on Small Scale and Cottage Industries.

5. M.C.Q.

14

- (1) The origin of word entrepreneur belong to
  - (a) English
  - (b) French
  - (c) Latin
  - (d) Arabic
- (2) Who gave the Innovation theory ?
  - (a) Joseph Schumpeter
  - (b) Frank Knight
  - (c) Harvey Leibenstein
  - (d) Peter Drucker
- (3) The book “Bankers to the Poor” originally written by
  - (a) Maheub-ul-haq
  - (b) Abid Hussain
  - (c) Mohammad Yunus
  - (d) Abdul Kalam
- (4) By whose research it is proved that, Entrepreneurship can be develop through training ?
  - (a) Harvey Leibenstein
  - (b) Devid Mack Leyland
  - (c) Peter Drucker
  - (d) Joseph Schumpeter
- (5) Which commodity excluded from Small Scale Industries ?
  - (a) Bicycle
  - (b) Surgical instruments
  - (c) Sports instruments
  - (d) Motar car
- (6) First training institution established in India for entrepreneurship development.
  - (a) Ahmedabad
  - (b) Chennai
  - (c) Kakinada
  - (d) U.P.
- (7) How many stages Passes entrepreneur ?
  - (a) One
  - (b) Two
  - (c) Three
  - (d) Four
- (8) Entrepreneur’s are born not made. (Yes/No)
- (9) Do you agree that cottage industry run by the family member only and also in the house ? (Yes/No)
- (10) Do you agree with change stage, opportunity consideration and establishment of Industries units are three basic stages of entrepreneur passes through ? (Yes/No)
- (11) Supplementary industries means Small Scale Industries. (True/False)
- (12) Peter Drucker believed that employees are assets not liabilities. (True/False)
- (13) Who is the pioneer of Micro Finance ?
  - (a) Dipak Parekh
  - (b) Chanda Kochar
  - (c) Mohammad Yanus
  - (d) Dr. Manmohan Singh
- (14) E.D.I. means _____.